

ЗЕМУНСКИ ГЛАСНИК.

Земунски Гласник излази Недељом у јутру. Цена му је годишња 5 фортинти у банкнотама заједно с поштарином или достављањем у кућу. За предбројнице у Србији стане лист овај дукат цесарски с поштарином. За Босну, Херцеговину и Стару Србију 60 гроша турских, ван турске поштарине, коју предбројници сами имају плаћати.

Број 34.

Предплату на Земунски Гласник прима из Аустрије Сопронова печатња у Земуну, из Београда и унутрашње Србије г. Велимир Валожкић у Београду. Предбројници из Босне, Херцеговине и Старе Србије предброје се у плаћеним писмима код управе вилајетске печатње у Сарајеву. Без новаца никакве се не уважавају наручбине.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Трећа овогодишња четврт претплате на „Земунски Гласник“ почиње месеца Јулија. С тога учтиво позивамо оне, којима истиче рок пренумерације с концем овога месеца, да исту обновити изволе.

Тромесечна претплата износи:

За Аустрију . . . ф. 1.25

За Србију . . . 15 гроша

уједно са поштарином.

Земунска штедионица.

Од М. Ивића.

(Свршетак. Види број 29.)

И ако се не да тајити, да је при установљењу штедионице доста овдашњих трговаца суделовало, опет зато нису сами штедионицу у живот увели. Али све да противници штедионице истину говоре, то они из тог немогу ништа неповољно против оних трговаца изводити, који су при установи радили. У мојем писму, управљеном на г. уредника и штампаном у 5. броју „Зем. Гл.“ ја сам разложио, да трговина у овој вароши прво место заузети мора, ако хоћемо да благостање наших суграђана на првашњи степен доведемо. Ради тога треба, да трговци поред свеопћег и стручног изобраења довољнога капитала си прибирати могу, пак да при упражњавању свог знања трговачки посао самосвесно и с обзиром на свеопшти напредак раде. Школе им морају још дрикава и општина онакве поставити, које цели одговарају, али капитала нити им држава нити општина може дати. Ту треба они сами са уједињеним силама да сва средства употребе, како би нужни капитал створили. Они дакле трговци, који су хвалевердно своје силе уложили, да у Земуну штедионицу заведу они су заиста у своју властиту корист радили, само што је у том слу-

чају њихова корист и корист других житеља тесно скопчана. Покрај тога они су само дужност грађанску вршили. Нећу ништа да говорим, у колико наши трговци одговарају своме лепом задатку, по којем треба, да су у правом смислу грађани, јер то остављам за сад на страну. Доста да си они сами првенство присвајају. Као првацима пак је њихова дужност, да они при сваком добром, племенитом и хасновитом подузећу предњаче. Онај који се код такве прилике оддружује, с тим показује, да он о грађанској дужности својој или појма нема, или да му није ништа стало до општег благостања. Такви трговци нису од никакве хасне, па нека си блага натеку, колико им је год могуће. Ако покрај тога на оне нападају, који желе и труде се, да што корисно произведу, то су они још и од штете, пак заслужују прикор и сипште негодовање.

Да су трговци досад од штедионице најмању хасну вукли, показује у првом делу овога чланка саопштени расход штедионичког капитала, поред које су на менице до 7. Маја само 650 фор. издани. Они који су на непокретности новца узјамли, нису као трговци то радили, а одбор при решавању нема права распитивати, је ли онај који зајам иште, трговац или не. Да ми простор овога листа допушта, ја би овде разложио, како штедионица трговини највећу потпору пружити мора а у прошњи, коју је штедионица навојено министарство због тога управили, да јавни заводи и фондови више од 500 фор. код штедионице уложити могу, у тој је струци опширна задаћа штедионице разложена. Доказано је, да ми у првом реду трговини руку помоћи пружити морамо, да то пак до сад из важних узрока нисмо чинили, највише због тога, што мало капитала имамо, и што у

првом почетку нашега рада сигурност нам повереног капитала пред очима морамо имати. Ако нам за руком пође горе наведено решење, које развитку штедионице на путу стоји, одстранити, онда ће штедионица дужности својој у сваком смислу морати задовољити, онда ће и трговцима ону потпору пружити, без које ови неби могли код свеопштег напретка суделовати. Заиста сваки умни човек коме врело срце у грудима куца, мора велику радост осећати, кад види да већ један пут и у овој вароши, у којој је негда са трговине благостање цвало, а сад нас у неком смислу због властите кривице само беда сваковрена мори, кад, рекох, поједини грађани своје силе и свој труд на то улажу, како би се становници опет до првашњег стања попели. Пак они властиту корист ичекују, то они покрај тога захтевати могу, да се добрим њиховим намерама искључиво себични назори не подметну, јер као што је горе већ речено, њихова је корист уско скопчана с напретком свих суграђана. Најмање такви могу приговарати, који кроз досадашњи свој живот баш ни код једне прилике нису показали, да су општој користи ма и најмању жртву допринели. Оне пак, којима је руководство штедионице поверено, нека добра намера и чиста свест теше. Драго нам је, што овом приликом можемо саопштити, да су се већ гдекоји од љутих противника овог млађаног завода осведочили, да њихова мишлења нису била темељита. А то нам је јемство, да ће се за кратко време и други противници уверити, како штедионица у најстрожијем смислу само к сваковременом напретку допринаша. И у то име желимо јој најбољи успех, најбољу будућност.

ДОМАЋЕ И СТРАНЕ ВЕСТИ.

Земун. На своме састанку у Четвртак закључила је црквена општина да се даје кнезу Михајилу парастос. Мало се касно она сетила тога; Земун требао би да је предјачио у томе оностранским местима већ и због суседног положаја свога и што у нашој вароши давнашњи фамилијарни и други пријатељски одношаји са Обреновићима постоје. — Парастос је наређен да буде у данашњи дан, и у ту је сврху општина ову позивницу разаслала: „Српска православна општина земунска ожалосћена и поражена несрећом, која постиже Српство, даје у Недељу 23. Јулија 1868. у свето-богородичној цркви после свете литургије парастос Његовој Светлости кнезу Србије Михајилу М. Обреновићу III. Цело грађанство овдашње као и сваки, коме је потресено човечанско чувство грозним злочинством учињено над опште љубљеним и племенитим владоцем Србије, позива се на ту тужну свечаност.“

— Као што јависмо у нашем листу држана је 10. о. м. скупштина оних, који се пријавише, да ће као чланови пољоделског друштва приступити. Задаћа ове седнице, којој је председавао г. Главноначелник, била је устројење друштва. Присуствујући чланови изабраше за претседника друштва градоначелника г. мајора Ђуру Баха, за потпретседника г. мајора Петра Јовановића, г. Фрању Волфа за управитеља покушалишта, а г. Мате Ивића за тајника. Што се тиче учитеља покушалишта, закључено је, да се конкуре распише, а прва ће га идућа главна скупштина изабрати. Пре него што ступише к избору чланова главног одбора, буду господара парох Никола Савић, Фрања Волф и Мате Ивић опредељени, да у међусобном договору предложе скупштини она лица, која им се виде, да су за то способна. Скупштина усвојивши њихов предлог избере 12 одборника и 12 замењеника овима. Главном одбору би наложено, да варошкој општини прошење поднесе, којим да моли, да се овом друштву месарска пуста под истим условима уступи, под којима је досад исту орачка задруга уживала, и уједно да ју моли, како би им уступила неколико ланаца од папџака за друштвене цели. Ваља нам овом приликом напоменути, да је знатан број грађана, које као утемељитељи, које као потпомагатељи,

пољоделскоме друштву приступио. Надамо се, да ће му још више приступити, као што смо уверени, да ће варошко заступништво умољену помоћ друштву дозволити.

— После читаве две године дође нам ево опет српско народно позориште. Задржава ће се овде, као што чујемо једно шест недеља. Претставе ће бити у арени у Романчићевој башти. Прва претстава биће данас у Недељу. Претставља ће се „Милош Обилић“ од др. Суботића, а сутра у Понедељник даваће се „Ђурађ Бранковић.“ Уверени смо да је нашем грађанству у његовоме мртвом друштвеном животу добро дошло позориште и да ће га многобројним посетама потпомоћи. За лепо уживање, које ће нам народно позориште прибавити, чека му буде од нас уздарје топли одзив и највеће саучешће.

— У Четвртак приспео је овде са Пентанском лађом и одмах је прешао у Београд гроф Едмунд Зичи, као што чујемо, да поздравити у име угарске владе младога кнеза од Србије Милана Обреновића. Прве компије први су и честитали народу српском нову еру. Мило нам је, што тај факт констатовати можемо. Одмах други дан вратио се гроф Зичи опет преко Земуна натраг у Пешту.

— Из Новог Сада нам јављају за свечани дочек што приредиле новосађани Немци калочкоме архиепископу Хајналду, који је тамо дошао да дели по обреди западне цркве хризму. „Беше доиста сјајан и срдачан дочек, вели писац. Подигли смо триумфални свод и осветлили смо варош, у чему нам се придружише и многи становници друге вере. Ми то чинисмо с тога, што поштујемо у архиепископу Хајналду уједно и славнога патриота заслуженог по отачбину, цара и цркву. Према да је у нас грађанство јако разцепљено у партаје то су ипак духовна и мирска господа без разлике вере, градоначелник с магистратом, војени достојанственици из града и протешли да поздраве славнога мужа, и бејаху одликовани од њега. Само католички свештеници из Варадина и Мајура нису дошли. Они се одликоваше својим одсуством, што многи за демонстрацију држе. Ако је то тако, тешко да ће родољубиви бискуп ђаковачки одобрити такви поступак подчињених му свештеника.“ — У Нови Сад је стигао владин

комесар г. Ферд. Аст. 19. Јуна била је општинска варошка скупштина, где је прочитана наредба министарског комесара, у којој се скида са звања г. др. Милетић, а на његово место поставља г. Павле Стојановић. У вече тога истога дана хтедохе многи Новосађани од Милетићеве странке овоме бакљаду у почаст и у знак поштовања дати, али је власт забрани. Услед догађаја тога у Новом Саду беху са града наперени топови на варош и војници непрестано крестарише варош. Био се прошео и лажни глас да ће се Срби на Видовдан побунити. У тај нар догоди се ватра, зачуше се звона и пушке и — војници се одмах са пуним пушкама указаше у дунавској улици. — Власт је Владимира Јовановића, сигурно на жељу српске власти затворила, и то у град. Комесар владин г. Аст рече, да је за то у граду затворен, што у новосадеком локалу нема њему прилична места, а тамо су за њега и за Бугарина Каравелова, који је такођер затворен, спремљене чисте официрске собе. За сад се, говоре, тај затвор оснива на голој сумњи. Међутим је кућа Вл. Јовановића преметана и истрага ће се повести, што је и сам желео и то као што чујемо у Сомбору.

— Из Београда (20. Јуна) нам стиже овај радосни извештај: Данас је срце српско стресло са себе црну тугу, у коју га обви смрт честитога кнеза Михајила. Та жалост претонила се у драгоцену и вечиту успомену на кнеза Михајила, а данас се Србин весели, јер се распрстише облаци, који се навукосе на српску будућност, и засија сушце нове среће.

У 9 сахати изјутра огласи грмљавина топова, да је велика народна скупштина једногласно прогласила Милана Обреновића IV. себи за кнеза. И у исти мах попадале црне заставе по Београду, и варош се окити веселим народним тробојницима, и народу засија радост на лицу и свуда се зачуше весели усклици.

Народ се радује младоме кнезу и задовољан је с намесницима. Нека би бог дао, да нам Србија после ове црне туге опет и још јаче засија у светлости слободе и снаге своје.

Кад је млади кнез изишао из скупштине пође, праћен г. Блазнавцем и једним водом редовних и народних војника, у касарну и у град и ту му се закуне војска подриком топова.

Пун радости, која данас ускићава вас цело српство, заврнујем

вам овај извештај, а још данас известићу вас подробно о раду скупштине, у којој је најлепши поредак и једнодушност владала.

Из Београда (20. Јуна) добијемо овај допис, који нас извештава о раду велике народне скупштине: „У 6 сахати у јутру искупише се сви народни посланици у Топчидеру на месту, где ће се држати скупштина. После освећења водике приступи се одмах бирању званичника скупштинских. За председника буде једногласно изабран Ж. Карабибировић, за подпредседника Т. Туцаковић, за секретаре посланици Ж. Недић, адвокат и Д. Главинић. За тим на предлог председника оду 17 посланика, из сваког округа по један, и позову привремену владу у скупштину, на што привремена влада са митрополитом и министрима дође. Члан привремене владе Мариновић поздравља скупштину беседом, после које скупштина једногласно прогласи за кнеза Милана Обреновића IV.“

Ж. Недић посланик београдски и секретар скупштине пребаци привременој влади, што је казала, да ће скупштина бирати кнеза, јер је династија Обреновића по закључку скупштине и по признању сила наследна у Србији.

Председник предлаже да се одреди цивилна листа, т. ј. плата кнежева. Скупштина закључи, да се остане при старом.

За тим дође на избор намесника кнежевог достојанства. Посланик Арса Лукић предлаже: М. Блазнавца, министра војеног; Јована Ристића, министра на расположењу и Јована Гавриловића, саветника. Скупштина их прими једногласно уз усклике живога, одобравања.

Неки предлагашу, да се Блазнавцу и Ристићу, још пре него што је трећи био изабран, остави на вољу, да сами изберу трећег намесника, како би међу њима слога владала, но обијца се изјаснише, да су сагласни за избор Јов. Гавриловића, и тако буде Јов. Гавриловић за трећег намесника изабран. Ту се још скупштина изјаснила, да би намеснике кнежевог достојанства ваљало изабрати на цело време, док млади кнез не буде пунолетан, но г. Јов. Ристић рече: Не, законито је на три године, и бирајте нас на три године; а ако вам будемо по вољи, можете нас опет изабрати. И ново намесништво изјави, да ће сложено и патриотично радити, како би младоме кнезу Милану, кад пунолетан буде, предали Србију сретнију и ванред-

нију, него што је данас. На те речи поздравља скупштина још један пут нове намеснике са бурним усклицима, а за тим оду по тројица из сваког округа, да поздраве новог кнеза и да га доведу у скупштину. Кад је млади кнез ступио у скупштину беше поздрављен са бурним, не прекидним усклицима. И он поздравља скупштину топлим речима, на што се у скупштини обновише бурни усклици и поздравља.

После овога свечаног акта закуне митрополит нове намеснике, а најпре им разложи какву бригу и одговорност према народу и кнезу на се примају. Кад је млади кнез полазио из скупштине, рече јој „е богом!“ и скупштина га опет испрати бурним: „Живео млади господару!“

Кнез је из скупштине отишао на коњу на место, где упарађени стајашу представници народне војске из целе Србије, и на његов поздрав одпоздравља га војска са бурним и срдачним усклицима. Међутим загрмеше топови. Господа намесници кнежевог достојанства издали су и прокламацију на народ српски, која је лепим духом написана. Дај боже да тај дух остварен видимо. Тако се данас сврши овај свечани акт, који је Србији и Српству толико бриге задавао, а који се тако сретно свршио на опште задовољство целог народа. Могу вам још јавити нешто и о промени министарства, и то како се поуздано чује. Но међу тим дан два, па ћемо и то знати. Црнобарац се поставља на молбу у пензију; остали остају на расположењу. У ново министарство ућиће: Ђ. Ценић, за председника министарства и министра правде; Рад. Милојковић за министра унутрашњих послова и заступника иностраних; Панта Јовановић за министра финансије и заступника министра просвете; Јов. Бели-Марковић за министра војеног и заступнику министра грађевине. — Суђење убицама кнежевим обустављено је, јер су још неки нови уапшени и очекује се, да ће се што више дознати.

— Из Неготине добијемо овај допис (од 17. Јуна) од редовног дописника нашег. Варварско убијство нашега љубљеног кнеза проузроковало је у нашој вароши као и свуда необичну тугу и узрујаност. Народ жали и плаче и проклиње у праведном гњеву разбојничку руку — тај изрод народа — што нам најбољег владоца оте. Али паклене жеље наших непријатеља неispунише се. Семе, што бацише непаде на

плодну земљу. Сви планови њихови разбише се о челичну вољу, о љубав народа према умрлом кнезу своме. Народ је од свега срца одан династији Обреновића и свуда се само једна жеља чује: „Вечна памет блаженопочившем кнезу Михајлу!“ и „живео кнез Милан Обреновић IV.“ И код нас је, као и по целој земљи, преки суд и ванредно стање земље. Мир и поредак свуда влада. Од часа тога несретног догађаја обузело нас је неко мртвило. Трговина и све радње застале, и то не толико због данашњих догађаја колико због неизвесне будућности. За ове три недеље стигло је амо више телеграма од провизорне владе. 8. о. м. био је код нас сјајан парастос блаженопочившем кнезу Михајлу, на којем је осим чиновништва, народа из свију сталежа било. Црква је била препуна. На послетку је беседио један од овдашњих свештеника, и здраво је потресао срца скупљеноме народу. Прошле недеље били су избори посланика за вел. народну скупштину. Избрани су: Попадић, Мишић, Мокрањац, све трговци и Милосављевић, терзија. И то је свршено све у најлепшем миру и поретку. У Суботу су отишли у Топчидер. — Шабачки владика г. Гаврило, који је бачен пре неколико месеци у пензију, те је за цело то време живио у романтичном манастиру Букови, сад ће се опет вратити у своју дијецезу. Овом приликом немогу пропустити, да не споменем гај, у којем је тај манастир скоро са свим скривен. Ту су скоро саме лепе и у овом месецу развију они сву дивоту своју. Сада цветају и шире мирис свој тако, да се овде у часу заборавимо, да смо на земљи мочварној. Западни поветарци, што нам редовно од Мироче долазе, доносе нам те слатке мирисе и ми их повише недеља уживамо. У Четвртак у вече прошао је крај Радујевца принц Наполеон са својом свитом пут Цариграда. Ишао је на обичном редовном брзоплову. Неколико минута задржавала се лађа, док су путници изашли и том приликом видесмо га. Био је у униформи, и нешто замишљен. Инспектор Ивановић из Турн-Северина сам управљао лађом. По налогу власти мора сваки, док траје ванредно стање, после 10 сахати носити фењер и казати одкуда, куда и рад чега иде. Могу вам јавити, да је и више сумњивих лица затворено овде, од којих је најважнији један шпион турски из Рушчука. — Још је и наш главни варошки кмет Мита Станојевић по

налогу више власти из службе отпуштен. — На послетку вам могу још јавити, да се овде сваког Понедељника деци богиње каламе и — што сам напред пропустио казати — да су народне топије 11 топова опалили на дан доласка младога кнеса Милана у Србију, на нашој пијаци, и то у славу и част њему.

— Из Загреба јављају, да су у залуд очекивали пештанску депутацију. Говори се, да је Деак обрекао, да ће својим упливом поради, да се уважни предлог мањине у корист Хрватске.

— У последњој седници пештанскога сабора изручи гроф Андрашије санкциониране законе о порези на со и пуномоћија, да се продужи сабирање пореза. За тим су бирани петнаесторица за одбор, који ће већати о обранбеном закону, које га је Андрашија у клубу деаковаца предложио, где је без икакве примедбе примљен.

— Из Минхена са стране официозне опровргава се глас, да је краљ баварски испросио велику кнегињу руску Марију Александровну.

— Папска булла, којом се вселенски сабор сазива, описује заблуде савременог друштва. Црква се напада и краде, клир се гони, духовна братства уклањају, злочестиви се списи распростиру, и одгајање младежи поверава учитељима без вере. Да се томе злу доскочи, папа сазива вселенски сабор да се састане 8. Дек. 1868. и приклиње бискупе да на исти дођу. Папа се нада да ће владоци ићи у томе бискупима на руку.

— Из Париза, јављају: Вечерњи „Монитер“ у своме прегледу говори о Србији вели: Све владе, без изузетка, сагласише се признати, да интерес и дужност сила захтевају стати на пут свакој смутњи, која би у дунавским пределима могла настати, кад би се и најмање само показало да се велики дворови у мислима не слажу.

— У француској законотворној скупштини 20. о. м. Тјер говорио је о финансијском стању и упливу политике на исту. Ратни буџет мора се одобрити, не да се посредује, но покаже Немачкој, да Француска нове узурпације неће трпети. Буџет је тако жалостан, јер обухвата сву политику. Томе не може помоћи буџетски одбор, већ одбор за адресу,

која сваке године владоцу истину казује.

— У Марсељ су доведени у заточење из Алгира неколико људи, јер учинише ужасно дело. Ухваћени су, и окривљени су с тога, што су се за читава три месеца хранили човечијим месом. Клади су људе и децу и јели су их. Но они не чинише то, што су били људождери, него што их је глад, ужасна глад на то наморала. Заиста, то је морала страховита глад бити, која им је толико природу подивљала, да тако грозним начином живот одржаваху.

— У Грчку је дошао заступник североамерикански, што је велику сензацију учинило, па и сама она лађа оклопница, на којој је дошао. Веле, француски је посланик дотерао већ рускога до дувара, но сада се руски нада успеха, јер мисли да ће заједнички са сев. американским радити.

— Из Лондона јављају, да су се државни приходи у последњем кварталу умножили са 512,088 фунти стерлинга. Вредност извоза у Јунију умањен је са 8 на сто.

— Баш сад, кад завршујемо наш лист, стиже нам глас из Београда, да је ново намесништво телеграфом јавило у Нови Сад, да се Владимир Јовановић пусти из града из затвора, јер је по неоснованој сумњи и криво уапшен. Тако исто чујемо да ће се неки званичници узети под суд због смрти кнежеве, што не чуваше његов драгоцен живот. Чујемо још и то, да је г. Барловац, варошки управитељ дао оставку, но да му за сад у овим околностима није примљена.

Данас ће се у Београду, као што већ јуче јавили, његова светлост Милан М. Обреновић IV. у саборној цркви помазати светим миром. Та ће се свечаност свршити с особитом велелепношћу.

ТРГОВИНА И ОБРТНОСТ.

Беч, 22. Јунија. (Телегр.) У Буру: банатска пшеница 88-фунт. 5.50, 88|89-фунт. 5.60; моришка 88 $\frac{1}{2}$ -фунт. 5.65; тиска 87|88-фунт. 5.40. Магарска зоб, гранито, 45-фунт. 1.74, 50-фунт. 2.04. Промет у пшеници 20,000 мерова.

Стање воде Саве.

Код Земуна:

У Петак 21. Јунија: 9 ст. 6 пал. над нулом. Суво.
„ Суботу 22. Јунија: 9 ст. 4 пал. над нулом. Ведро.
„ Недељу 23. Јунија: 9 ст. 0 пал. над нулом. Облачно.

Код Митровице:

У Петак 21. Јунија: 7 ст. 5 пал. над нулом. Кишовито.
„ Суботу 22. Јунија: 7 ст. 3 пал. над нулом. „
„ Недељу 23. Јунија: 6 ст. 10 пал. над нулом. „

Код Сиека:

У Петак 21. Јунија: 0 ст. 1 пал. под нулом. Кишов.
„ Суботу 22. Јунија: 0 ст. 4 пал. под нулом. Суво.
„ Недељу 23. Јунија: 0 ст. 7 пал. над нулом. Кишов.

т Земун, 22. Јунија. Жетва је већ започела у нашој околини. Јечам је сав оборен, донешено је нешто већ и на пијаци. Ова ће се година моћи упоредити, уколико се то тиче наше околине, добрим средњим годинама. Али виногради се показују врло добро, и ако остану тако, биће рода као што га одавно није било.

Трговина је са свим стала, нема се дакле о њој ништа ни јавити. Но мило нам је, што можемо читаоце известити о једном подuzeћу на другом привредном пољу. Овдашњи трговац г. А. Д. Јовановић, установиће рафинерију петролеума, коју ће радњу фабрички радити. Нужне справе, као и знатни сурови материјал, који добавља из Влашке, и који је познат као најбољи по квалитету у источној Европи, приспеће амо до који дан. Поздрављамо то прво индустријално предузеће у нашој вароши, и уверени смо, да ће по подузимача успешно бити, као год што ће и нашем дољнем свету за пример служити у покушајима индустрије. За то и треба то подuzeће Јовановићево сваки да потпомогне.

Још и за други важни завод у привредном обзиру имамо јавити. Као што чујемо овде ће се скорим подићи филијал англо-угарске банке, која, као што је познато, располаже са фондовима од више милиона. Ово ће заведење одржати, уз добре овдашње банкерске куће, знаменито име Земуна у повчаној трговини.

И лађарска је радња са свим стала. Ове је недеље једна једина лађа Жотера Антала из Сегедина прошла Савоушће за у Брод, товарена са 7850 центи соли у камену и више хиљада центи ситне соли. И паробродско друштво слабе послове ради. Реморкери и множина шлепова налазе се безпослени крај наше обале. Ономад у Петак пловио је низ воду брзоплов „Сечењи“ без путника и товара. Ова је лађа пошла у Рушчук, одкуд ће као што чујемо довести уз Дунав грчког краља Ђорђа, који ће преко Цариграда и Варне у Беч, а одатле поћи у посету својим родитељима.

У Папчеву, 18. Јуна, (о. д.) Житна радња на нашем тржишту попустила је у последње доба, јер наступише пољске радње, те с тога и дов за

слаби јесу. Јечам је већином покошен, а и жито се већ почело оборити. У опште се очекује, да ће храна добро издавати. Код жита се туже, да местимице главнице има. Цене у свима врстама на ниже иду. Данас се плаћа жито 2.60—3.—3.20, наполице 1.80—2, зоб 1.30, нов јечам за потрошак 1.20, кукуруз 1.80.

Београд, 22. Јуна. (о. д.) Мртвило још једнако је обузело сваку радњу, дућанске онако исто као и шпекулацију. У ово доба године то је обично. Сад трговци са храном и капитали њихови почивају, чекајући нову робу. Успеси последњих година у трговини са храном и колосални лањски извоз из Србије, наравно да морају вољу на ту струку радње одржати, и још више поткрепљивати, а сад, пред жетвом, настало је време за трговачке комбинације у том погледу.

Али у овај час, у част патриотских трговаца српских нека је речено, свака је комбинација била престала усљед грознога злочинства у топчидерском кошутњаку. Ако икоји, то трговачки сталез дубоко осећа

велики губитак, који је сву Србију постигао. Као један од најважнијих чинитеља народне привреде, трговина је налазила под владом покојнога кнеза Михајила све главне гаранције, које су јој од потребе за просперирање: јавни поредак у земљи, добри судови, добро организована и јефтина пошта и телеграф, и пр.

Мученичком смрћу кнежевом све је то постало питање, и српски је трговац са брижним оком гледао будућност, која му се црна чинила. Но добар геније сачувао је народ наш, земљу нашу од тероризма, од нереда, од пропасти. Народна скупштина одузе нам бригу, а народна свест даје нам гаранцију, да ће се моћи лени почетци моралног и материјалног напретка Срба развијати. Три су момента, који поглавито карактеришу владу кнеза Михајила: народна војска, дипломатски успеси и привредни напредак. Сва три налазимо репрезентована у лицама кнежевих намесника.

Као што рекох, о трговини сада

слабо што могу јавити интересантног у овом мртвом сезону, но хтео сам означити мишлење у трговачким круговима према данашњој ситуацији. Немојте кроз месец дана очекивати од мене извештаја, јер данас полазим на пут. Но кад се вратим, радо ћу вам опет дописивати.

Ђурија, 18. Јунија. (о. д.) У ово доба године слабо се шта има јављати о трговини, која је ограничена само на свакидашњу потребу, грозним случајем пак топчидерским још више је стала. Сељаци почеше нудити вуку по 7 гроша, по нема по тој цени купаца; ови се нису још никако показали на нашој пијаци и околине. Цене вуни морају много јефтиније бити, ако се хоће да се што ради са овом робом, и ако се поправе цене у Бечу. Усви добри су. Свет се бојао, да ће им наудити суша, но кише што имадосмо, премда мало касно, ипак их оправаше. Ове године много је сејано кукуруза а мало пшенице. — И наша варошица као све паланке у унутрашности Србије мртва је у трговачком погледу. Ниједна од тих, ни Крагујевал, неможе да се успоређује у томе са варошима, што су крај дунавске или савске обале. Неће ни процветати, док их не свеже жељезница са главним трговачким тачкама.

Седмични преглед курса на бечкој берзи.

	17.	18.	19.	20.	21.	22.
	Ј у н и ј а					
Дукат цесарски	— —	5.51	5.50	5.50	5.47 ^{1/2}	5.47
Сребро	— —	113.10	112.75	112.75	112.60	112.25
5% металици	— —	57.—	57.60	57.60	57.90	57.90
Ови с кам. мај—новем.	— —	58.70	58.50	58.50	58.80	58.90
5% Народни зајам	— —	62.50	63.—	63.—	62.80	63.15
Акције народне банке	— —	730.—	737.—	737.—	742.—	746.—
„ кред. завода	— —	193.70	194.70	194.70	195.90	196.80
Ловови 1860. године	— —	84.70	85.40	85.40	87.30	87.—
Лондон	— —	115.75	115.55	115.65	115.15	114.70

Пловидба местне лађе до 21. Јула.

Из Земунa у Београд, у 6 и по сахата у јутру.
Из Београда у Земун, у 7 и по сахата у јутру.
Из Земунa у Београд и Панчево, у 7 и по сахата у јутру и у 2 сахата по подне.
Из Панчева у Београд и Земун, у 10 сахата пре, и у 4 и по сахата после подне.
Из Земунa у Београд, у 7 сахата у вече.
Из Београда у Земун, у 7 и по сахата у вече.

Број 2817. Одељење П.

ПРОДАЈА ЛИЦИТАЦИЈОМ.

Од стране магистрата ц. кр. војн. ком. земунског обзнањује се:

Да се на потраживање адвоката г. Гамперта из Панчева против заоставштине Јосифа Штајлехнера ради 288 фор. са интересом и трошка 7 фор. а. вр. ексекутивна продаја штајлехнерове куће допушта, која је процењена на 6600 фор. а. вр. Ради продаје тога реалитета одређује се једини рок 25. Јуна 1868. у 3 сахата по подне.

Који желе купити нека дођу у речени дан и сахат у овдашњу магистратску дворану.

Земун, 5. Јуна 1868.

Чапка.

поручник-аудитор.

Бах.

мајор-градоначелник.

На знање.

Оглашена драматска дела „Дејан, жупан требињски“ и „Краљ Милутин,“ свако у пет делова, печатана су, а могу се добити оба за 1 фор. а. в. или у Платоновој печатњи у Новом Саду, или код мене самог, де се дружина српскога и народнога позоришта налазила буде.

Ону г.г. претплатнике, који су дела платили а још несу примили, молим, да се изволе на мене самог обратити, одкуда ћу им дела послати. Уједно молим и ону г.г., која су дела примили а још ми несу новце за њи послали, да ми изволе што пре послати, да се неби морао оним поштованим родољубима, који су ми при печатању дела новцем припомогли замерити, и којима овде моју срдачну захвалност и благодарност изричем.

У Земуну, у Јуну 1868.

Никола Недељковић,

члан срп. нар. позоришта.

Kundmachung.

Indem Gefertigter dessen in der Donaugasse sub Nr. 528 der Stadt gelegenes einstöckiges Haus aus freier Hand und um einen billigen Preis zu verkaufen gesonnen ist, so wird hiemit allgemein kund- und zu wissen gemacht, daß die Kaufstüftigen an jedem Tage, auch um jede Zeit, Vor- als Nachmittags, zur Besichtigung und weiterer Verabredung halber sich an den Verkäufer wenden können

Tima Kolarovits.

Оглас.

Почем потписани своју у дунавској улици под бројем 528. у вароши лежећу, једносратну кућу, из слободне руке и са умереном ценом продати је намеран, зато се са овим јавно обнародује, да радокупци — сваки дан и у свако доба пре и по подне прегледања и условија ради, могу се на продавца обратити.

Тима Коларовић.

Ваљево.

Ове године изишла је у Липској важна књига под именом „Србија“ од познатог Каница. Ту су историјско-етнографске штудије његове у путовању од 1859—1868. г. Дело је веома велико и ејајно израђено. Поштовани путник и научњак пропутовао је целу Србију, као што сам вели: „Има седамнаест округа, и ни један од тих нисам мимо ишао. У неким сам и два пут био. На Дунаву, Сави и Морави, међу зеленом Дрином и густим шумама шумадијским, од Ртња до врх Копаника, где се орли легу, свуда сам тражио српски народ, па и у његовим најскривенијим местима и учио сам његов карактер, његове нарави и обичаје, слушао сам његове песме и приче, проучавао сам његов друштвени и политични живот.“ Он говори са одушевљењем и искреним пријатељством о Србији и о српскоме народу, говори, како истина и наука захтевају, Данас је Србија ваздан пред очима Европе. Најважнији акт у преображавају Европе неможе проћи без њезинога суделовања, ако не и самога мига. С тога заслужује Каниц велику хвалу особито од нас Срба, што је показао страноме свету снагу и здрав живот српскога народа, што је показао да је Србија карика између Европе и истока, што показао способност нашега народа за упоредно напредовање са свакиим другим. Ми доносимо нашим читаоцима из те књиге овај одломак, а у идућим бројевима донећемо повремено још који.

„Из Каменице сам ишао у Ваљево. Капетан и писар немогаху ме пратити, јер имађаху врло нужна посла. Обојица су зором отишли у околна села. За вођу ми дадоше поузданог пандура, који је пут у прсте знао. Осим његовога народног руха, познао сам и по његовом лаком и поузданом кораку, и богато искећиним пиштољима и по дугој пушки, да је прави син „црних брда.“

Скоро сваке године провуку се по неколико Црногораца кроз турске горе, које деле њихову отачбину од Србије. Ту гледе да поста-

ну пандури, јер то је најирриличније њиховом животу. Ту је слободан, добро је плаћен, а нема права посла, па може својим драгим навикама угодити, може много тумарати, по механама ићи и ту — гусларе слушати и — политизирати.

Мој се Црногорац јако обрадовао, кад сам му казао, да сам био у Црној гори, да му познајем кнеза његовог, па случајно и сердара његове нахије (црничка) сенатора Матановића, о којем се последњих година много говорило. Он је давно отишао из Црне горе, па ме је ваздан запиткивао о својој милој отачбини, која му је на срцу.

На врху горње Буковице станемо у хлад под гранати раст. Ту нацртам планину Медведник са стране, што је врло лепо погледати. Протеже се као ланац, а са овога места најјасније се виде његова главнија брда, високи Медвеник, са једином својом равницом, па онда Јабланик и Повлен, који су јако исцепани.

Од Каменице спушта се земљиште у све шире просеке, који на изменцу најлепша поља и шуме скривају све до велике, скоро са свим равне долине. На јужном крају њезином подиже се Ваљево. Са згоднога географског положаја свога припада Ваљево међу најзнатније вароши у Србију и њега чека најбогатија будућност. Свуда унаоколо опасно је шумом и људство његово мора све потребе за кућу на своме тржишту набавити, јер су друге вароши удаљене. На марвене вашаре њихове, особито што се коња тиче, долазе купци из најудаљенијих крајева Србије. Подизању и цветању Ваљева приноси и то много, што је у њему окружни суд.

Још из далека кад се погледи Ваљево, изненади свакога својом дужином, својим кућама, које су лепо грађене и све црепом покривене и својим лепим кулама од цркве.

На североисточној страни Ваљева, на месту Паланке, која се често помиње у Секендорфовом походу 1737 г., и која се предала Турцима, на истоме месту подиже се једна зграда као нека кула, што се још из далека види. То је окружно сместиште војених спрема. Зидоају је Јаков Ненадовић и то каменом, што је добио од разрушене старе куле Витковићеве. Од те старе куле види се још само мало темеља, близу места, где се Градац са Јабланицом спаја, а то су главне реке, што утичу у Колубару, и долазе из Медведника. Можда ће и ти

остаји бити потрошени у две куле, што се мисле градити Ваљеву за одбрану противу нападаја од Дрине. Тиме ће и последњи спомен старог и силнога племена у Србији престати, којег има још само у једној лепој херцеговачкој народној песми живи.

Кад сам начелника походио, нађем у окружном суду, као и по другим варошима, несразмерно мноштво људи, који се парниче. Томе је узрок жудња или управо страст народа за парничењем и кавгом, што данашњи суд по својој установи још снажно потпомаже. То је једно од највећих зала у Србији. Заиста, морало би три пут више људи у суду бити, ако би хтели иоле на време да се отољају оне силне тужбе, које се код свију судова горостаено гомилају. С поуздане ме стране увераваху, да је 1860. г. до 1000 парница чекало на решење у ваљевском окружном суду, а још делокруг нижих судова није тако ограничен, јер законито месни примирителни суд, који се састоји из кмета и два приседника, могу решавати у стварима до 200 гроша. Но може се и на капетана даље апелирати. Он са још двојицом заклетих, које сам бира, претставља касацију у тим мањим пословима.

И странке, које се парниче, ретко се задовоље са пресудом првостепеног суда. У озбиљнијим стварима обиђу они све редом надлежне судове до највишега. Ту вам се апелира од капетана окружном суду, па онда београдској апелацији и касацији, а често и против њихове пресуде на министре, на државни савет, па и на самога кнеза.

Често странке, које се парниче, жртвују рад какве не знатне ствари цело имање своје, само због тога, што хоће сваки да има право, а адвокатима и кајишарима иде посао, како ни у једној западној земљи европској. Да би се стало на пут томе злу у Србији, што немилеце прождире и упропашћује социјално стање њезино, ваља пре свега раширити делокруг нижих судова, и ограничити само на важније ствари то апелирање на више и на највише место, што је у Србији већ са свим обично постало.

Напротив томе, српски се народ плаши заклетве, или се бар врло тешко заклиње. То говори јасно за морал и чистоту душе његове. Многи претрпе знатну штету у случају, где нису убеђени у праву своме, а судија иште, да се закупе. У Србији се врло ретко догађају лажне заклетве.

— С. П.

* Ова је књига изишла почетком Маја и штампана је трошким књижевара Фриса у Липској само у 700 утисака. Цена јој је 13 фор. 50 новч. у банкнотама. Желели би да се ова књига колико је могуће више распростире у Српству, јер се нас прво и највише тиче. С тога ко год је жели имати, нека се обрати на уредништво овога листа с обавештењем, да ће књигу зацело узети, и ми ћемо је свакоме рег. Начелнику послати. Пети књижев. спрема сад и руско издање тога дела. (Уреди.)

Суђење кнежевим убицама.

(По Видовдану.)

За то што не беше довољна простора у судској згради, за судницу је узета велика шупа у авлији управитељства варошког. У пространој шупи и с десне и с лево стране стоје клупе а с преда столице за публику: у прочељу уздигнута трибуна са столом за судије, на столу крст и свеће; с десне стране клупа за комисаре, с лево поузвишена ограда с клупама за злочинце.

Још пре 8 сахата почела се публика стицати, но пропуштано је само колико је имало места. Клупе и столице све пуне; ту су гг. конзули, њихови канцлери и драгомани, многи великодостојници земаљски, чланови касације и апелације, разна одлична лица грађанског и војничког реда, известитељи наших и страних новина.

На неколико минута пред 9 сах. доведени бише злочинци редом један по један, сви у окуву: Лазар Марић, Љубомир Радовановић, Сима Ненадовић, Ђока Радовановић, Коста Радовановић, Станоје Роговић, Паја Радовановић, Богосав Петровић, Атанасије Атанацковић, Видоје Ивковић, Таса Јеремић, Благоје Петровић и Љубомир Тадић. Последња петорица стоје, а остали седе, између сваког по један жандар без пушке, а иза њих за оградом жандари спушкама.

Точно у 9 сахата дођоше судије са секретаром, с комисаром и с државним тужиоцем, и заузеше своја места.

Председава члан београдског варошког суда Никола Стојановић; приседавају чланови варошког београдског суда: Ђорђе П. Булић и Иван Томић; секретар: Максим Андријевић; државни тужилац: члан варошкога београдског суда Никола Г. Недељковић.

Мртва тишина.

Председник: Сад се ће почети да се извиђавају кривице злочинаца, који су радили да кнез Михаило М. Обреновић Ш. буде убијен и да се ред законитог наследства насилно промени. Сад ко је то Лазар Марић? — Марић: Ја. — Преде.: Који је Станоје Роговић? — Роговић: — Ја. — Преде.: Атанасије Атанацковић? — (Ћути.) Устаните и кажите: ту сам: Богосав Петровић? — Богосав (седећи): Ја сам. — Преде.: Устани. Видоје Ивковић? Видоје: Ја сам. — Пред.: Павле Радовановић? — Коста Радовановић? — Ђорђе Радо-

вановић? — Љубомир Радовановић? (Сви се дигну.) — Сима Ненадовић? — Сима: Ја сам. — Преде.: И Таса Јеремић? — Таса: Ја сам.

Преде.: Сад ће се извиђати ваше злочино дело, за које се окривљујете. Но пре свега опомињем вас на ред, да ни један не говори док се не позове и да другоме не упада у реч, јер ако који поступи томе противно, тај ће се искључити из претреса и за њега ће се одредити други засебан претрес. Немојте дакле да се уплећете у говор, него само одговарајте на оно, што се будете питали. Господине Никола Недељковићу дајте тужбу.

Држ. тужилац Никола Г. Недељковић поче овако: Овлашћен највишим решењем г. министар унутрашњих послова под 30. је пр. м. број 11425. саставио комисију од г. Косте Драгутиновића као председника, гг. Јована Стефановића и Ђорђа Пантелића као чланове, и мене као деловођу, да по прописима закона извидимо и пронађемо зликовце, који 29. пр. м. убише у кушутњаку онако на мучки начин нашег преузвишеног владоца кнеза Михаила М. Обреновића Ш.

Комисија, учинивши за овај мах, колико је за то кратко време могла, потребно извиђење само о главним кривцима и неким саучесницима њиховим, предаје их сад суду; но е тугом мора да набраја факта, која ипнују ову тужбу.

Свак зна колико је Србија претрпела с кнезом Михаилом. Та јој вредност данас потавни; а ово парче ослобођене земље обавија сада црна застава, која се вије на догледу целог света. Ова зла судбина у толико теже мучи свакога правога Србина, што кнез Михаило — „први грађанин“ и „први војник српски“, који рођен, одгајан и спреман беше да узвиси земљу и народ свој до ступња, на ком га бејаше оставила смрт Душанова, и који само за то и живљаше, само око тога мишљаше и радијаше неуморно, — лежи сада мртав — лежи убијен руком паклених изрода своје земље, који су као што им и сав досадашњи њихов живот показује, само на зло и створени, — лежи у зверској игри њиховој изгубивши своју главу, која је сваком Србину толико драгоценост била.

Те издајнице, себичњаци и бескућници, дадоше се заплести празним обећањима подлих издајника, којима се прохтело беше да на пречац постану велики и важни људи и час пре докопају се највише власти.

У тој отровној жељи презреше савет; не мислише какву ће тим несрећу нанети земљи; не хтеше разумети да у данашњим озбиљним и изванредним приликама није време ни најмањој неслоги нашој, а то ли да се земља лиши владоца, и то владоца, какав само беше кнез Михаило. Не марећи за то све, они се одважише да склопе заверу, ни на шта мање, већ да убију кнеза и произведу у земљи преврат.

Један између тих несрећника и зликоваца, адвокат Павле Радовановић, који им се беше ставио на чело, зачео је ту несрећну мисао још лане и тераше је све једнако, док још у Марту месецу несклопи осталу дружину, смисливши да ће се понајзгодније моћи извршити у кушутњаку, где се знало, да кнез скоро без сваке пратње почешће долази у шетњу.

Што се тиче самог убијства, ту је ствар била на чисто изведена. Али да би се преврат што боље извршио, знало се да ће требати повише и новаца и присталаца, него што то имају ово неколико завереника. Као пуномоћнику бившег кнеза Александра Карађорђевића Павлу је Радовановићу лако било да савлада и ове незгоде, јер је одмах успео да га кнез Александар Карађорђевић у томе озбиљно и крепко потпомогне. Међу тим, као што други један од њих казује, изиграли би у томе и самог Александра Карађорђевића и његовог сина Петра, јер нису мислили довести на владу ни једнога од њих, већ тек привидно су радили у њихово име да би од њих само новаца за тај посао измамили. Ово потврђује и само казивање реченог Павла Радовановића, који вели да њему није до тога стало, ко ће владати, но каква ће бити форма владе. А да је у свему овако било, потврђује и та околност, прво: што је Павле Радовановић и сам набавио неколико револвера и ножева па их раздао на целу да се убиство изврши; друго: што је извесним заверницима издао и нешто новаца и пред једним од њих говорио, да је — што се новаца тиче — у томе осигуран довољно, јер је једном, кога је на ову радњу понудио па није хтео пристати, дао 800 дуката цесарских само да ћути; даље треће, што је за извршење овог предузећа имао на расположењу неколико њих, који су еродници и пријатељи кнезу Александру Карађорђевићу, и четврто: што је ову намеру, као што сам казује, саопштио и Петру Карађорђевићу и

преко деловође Карађорђевићевог Павла Трипковића послао да подпише и устав, који је — вели — спремио био још пре три четири године у смислу за владоца са свим ограниченом, а у намери, да за случај, ако преврат успе, тек онда и под таким условом дође на владу Петар Карађорђевић, ако иначе никако неби могло учинити да буде република; а на послетку пето: што је исти Павле Радовановић, као што сам признаје, стајао по овој ствари у тајној кореспонденцији с реченим Павлом Трипковићем, које се потврђује и ухваћеним у њега шифрованим писмом, којим је исти Трипковић њега — Павла Радовановића — позвао да 29. Јануара ов. год. да дође у Сегедин на неки тајни састанак.

Пошто је све овако уређено било, Павле је Радовановић — у колико се до сада дознало — имао већ повише сакупљених лица за тај посао, а на име: Лазара Марића, Стојана Рогића, Видоја Ивковића, Љубомира Тадића, Атанасија Атанацковића, Богосава Петровића, своја два брата Љубомира и Ђорђа, Симу Ненадовића, шурака кнеза Александра Карађорђевића, и Ђорђа Мрцајиловића, официра, између којих овај је последњи за ту ствар предат војничком суду.

Сва ова лица имала су према личним способностима веће или мање активне улоге у овом злочинству. Тако Павле Радовановић први је зачео мисао да се кнез убије и преврат начини, а његов брат Љубомир и Лазар Марић прихватили су је. Марић је смислио начин, изабрао лица и одредио место, где ће се убиство извршити: Павле и Љубомир Радовановићи смислили су план за преврат; Љубомир је саветима потпомагао и извршење убиства, а сам Павле набављао је и давао средства за извршење и једне и друге ствари, т. ј. и убиства и преврата. Бока Радовановић, брат Павлов и Љубомиров, и Станоје Рогић одређени су били да с Марићем под овога управом убиство изврше у кошутњаку. Видоје Ивковић одређен је био да пошто убиство свршено буде ухвати или убије војеног министра г. пуковника Миливоја Блазнавца. Официр Ђорђе Мрцајиловић одређен је био да с војском припомогне да се заузме полиција. Љубомир Тадић одређен је био с Атанасијем Атанацковићем, Богосавом Петровићем и Благојем Петковићем да

ухвате или убију министра унутрашњих послова г. Николу Христића. Оба пак министра имала су убијена бити, да се отклоне препреке за извршење претрата. А по извршењу свега овога Павле је Радовановић имао са још два извесна лица да прихвати управу земаљску, па после се тим начином образује друга влада.

Сва ова предузећа закључена су и утврђена била код свих именованих лица још у почетку месеца Априла ов. год., а за извршење истих имали су при себи оружје спремно: Сима Ненадовић, Видоје Ивковић, Богосав Петровић, Ђорђе Радовановић, Коста Радовановић, Станоје Рогић, Лазар Марић и Љубомир Тадић. Сима, Видоје, Богосав и Ђорђе имали су револвере своје; а осталима је Павле Радовановић набавио и дао по један револвер и по један ханџар.

Сви ти завереници с намером да изврше ова предузећа излазили су на своја означена места још од Априла месеца сваком приликом, кад је год кнез излазио у Топчидер, но с тога, што они који су одређени били да убиство изврше, не имадоше нешто зар одважности а нешто ни прилике згодне, па зато се то тако повлачило до 22. или 23. Маја, а тада је Павле Радовановић телеграфом позвао из Шабца и трећег свог брата Косту те и њега придружио оној тројци, т. ј. Марићу, Рогићу и Боки Радовановићу, да би се тако сигурније извршило убиство.

Сад тек наступа грозно и ужасно позорије, у коме кнез Михаило паде.

(Ту долази сад опис и цео ток грознога тога убијства, који смо као одломак саопштили у прошлome листу. Сад долази судски извештај лекареког испитивања.)

При лекарском прегледу мртвог тела кнежевог нађено на лицу и телу више рана: на глави и по челу исечен је на три места тако, да му се и мозак видео, исечен је и по лицу преко носа, уста и вилица, исечене су му и руке десна и лева од доњег зглавка на више до лаката, а куршумима рањен је на четири места, на једном месту пониже испод десног пазуха, на другом мало ниже од овог првог к плећки, на трећем с леве стране на грудима, и на четвртном посред ртењаче више крстију на леђима. А све ове повреде по уверавању лекарском, учињене живом човеку, смртносне су безусловно.

Да би се боље објаснило од каквог је значаја ова паклена радња по онима, који је урадише па убитак земље и народа, треба да се изведу овде и њихови карактери, барем у колико се до сад могло сазнати.

Лазар Марић родом је из Смедерева, био је истина председник окружног суда, али убивши жену своју, која га по скромности својој служаше као робиња, осуђен је год. 1867 на 20 година заточења.

Станоје Рогић, пропали трговац из Пожаревца, живи од дуже времена без икаква занимања, и по уверењу полицајне власти рђавог је владања.

Атанасије Атанацковић, пропали трговац из Пожаревца, живи од дуже времена без занимања, и по уверењу полицајне власти рђавог је владања.

Љубомир Тадић, из Ваљева, био је до пре три године окружни казначеј, а од то доба живи у оставци без занимања; био је и год. 1866. под испитом због неке брошире покојнога кнеза и његове владе.

Богосав Петровић, из Великог Црнућа у округу пожаревачком, по уверењу власти рђавог је владања.

Благоје Петковић, ковач из Београда, рђавог је владања по уверењу власти.

Павле Радовановић, родом из Шапца, адвокат је у Београду.

Видоје Ивковић, из Сумраковца у округу црноречком, до год. 1858 био је кафеџија, после за две године дана срески старешина, а до пре годину дана помоћник у Пожаревцу а тада судом лишен службе и из исте истеран као недостојан, сада без занимања, и по уверењу полицајне власти рђавог је владања.

Коста Радовановић, родом из Шапца, сапунџија, по уверавању полицајне власти рђавог владања.

Ђорђе Радовановић, родом из Шапца, пропали трговац, живи без занимања, и по уверењу полицајне власти рђавог је владања.

Љубомир Радовановић, родом из Шапца, био је правозаступник у Ваљеву па због лажних исправа осуђен судом на заточење на седам година.

Сима Ненадовић, родом из Београда, живи без икаква занимања.

И само овакви карактери могли су да учине ово нечувено злочинство на кнезу и земљи својој.

(Наставиће се.)